
KAZAKİSTAN NAZARBAYEV'DEN SONRA YENİ CUMHURBAŞKANINI SEÇİYOR

23.05.2019

Anadolu Ajansı (22 Mayıs 2019)

Kazakistan'da ülkeyi 28 yıl yöneten kurucu Cumhurbaşkanı Nursultan Nazarbayev'in istifasının ardından 9 Haziran'da yapılacak seçimlerde 7 aday yarışacak.

Kazakistan, Nazarbayev'in 19 Mart'ta istifa etmesinin ardından yapılacak cumhurbaşkanlığı seçimlerine hazırlanıyor.

9 Haziran'da yapılacak seçimlere, Merkez Seçim Komisyonu'na (MSK) kaydolan Kazakistan Komünist Halk Partisi'nden Jambıl Ahmetbekov, Ult tağdırı (Millet Kaderi) Ulusal Yurtseverlik Hareketi'nden Amircan Kosanov, Avul (Köy) Halk Demokratik Yurtsever Partisi'nden Toleutay Rakhimbekov, Kazakistan Cumhuriyeti Sendikalar Federasyonu'ndan Amangeldi Taspıhov, Nur Otan Partisi'nden Kasım-Jomart Tokayev, Uly Dala Kırancı (Ulu Bozkır Kartalları) hareketinden Sadi-Bek Tügel, Ak Jol (Ak Yol) Kazakistan Demokrat Partisi'nden ise Daniya Yespayeva katılacak.

Seçimin resmi sonuçları, 16 Haziran'da ilan edilecek.

Ülke siyasi hayatının en önemli olaylarından

Kazakistan'ın Ankara Büyükelçisi Abzal Saparbekuly, konuya ilişkin yaptığı yazılı açıklamada, seçimleri, Kazakistan siyasi yaşamının en önemli olaylarından biri olarak tanımladı.

Büyükelçi Saparbekuly, seçimlerin, bağımsız Kazakistan tarihindeki en rekabetçi seçimler olacağı umudunu verdiğini ve 7 adayın yarışacağı cumhurbaşkanlığı koltuğu için Ak Jol Partisi'nin temsilcisi Daniya Yespayeva ile ilk kez bir kadın adayın seçimlere katıldığı bilgisini verdi.

Kazakistan'da uzun süredir cinsiyet eşitliğini geliştirmek ve kadınların iş ve politikadaki rolünü artırmak için adımlar atıldığını belirten Saparbekuly, "Şu an bu emeğin meyvelerini topluyoruz. Sayın Yespayeva dışında, kadınlar Kazakistan'da Parlamento Senatosu Başkanlığı, Başbakan Yardımcılığı ve Eğitim ve Bilim Bakanlığını yürütmekte ve ayrıca Parlamento üyelerinin üçte biri kadınlardan oluşmaktadır." ifadelerini kullandı.

Rekabetçi ve adil seçim vurgusu

Saparbekuly, ülkesindeki seçimlerin rekabetçi ve adil olacağının altını çizerek, "Bölgemizde seçimlerin adaletli ve açık olmasını sağlayan demokratik kurumlar geliyor. Kazakistan bir kez daha tüm beklentileri karşıladığını gösteriyor." değerlendirmesinde bulundu.

Ülkede geçici cumhurbaşkanlığı görevini yürüten Kasım-Jomart Tokayev'in, en yüksek uluslararası standartları karşılayacak şeffaf seçimler için söz verdiğini hatırlatan Saparbekuly, bu vaatlerin

samimiyetini gösteren bazı somut örneklerin de bulunduğuna işaret etti.

Saparbekuly bu kapsamda, 20 yıla yakındır muhalefet saflarında bulunan Amircan Kosanov'un Cumhurbaşkanı adayı olduğunu belirterek, Kosanov dahil Cumhurbaşkanı adaylarının tümünün seçim kampanyalarını şeffaflıkla düzenlediğini kaydetti.

"Seçimler, komşularımız ve ortaklarımız için de önemli"

Büyükelçi Saparbekuly, Kazakistan'ın, seçim gözlemcileri ve yapıcı yorumlarına her zaman açık olduğunun altını çizerek, şöyle devam etti:

"Bu kez ülkemizdeki seçimleri takip edecek 10 uluslararası kuruluştan ve birçok yabancı ülkeden binden fazla uluslararası gözlemci bekliyoruz. Kazakistan hükümetinin davetiyle seçimler; AGİT'in Demokratik Kurumlar ve İnsan Hakları Ofisi (ODIHR), Bağımsız Devletler Topluluğu, Türk Konseyi ve diğer pek çok kuruluşun temsilcileri tarafından izlenecek."

"Önümüzdeki seçimler sadece Kazakistan için değil, aynı zamanda komşularımız ve dünyadaki ortaklarımız için de önemli." ifadesini kullanan Saparbekuly, Kazakistan'ın Suriye ihtilafının çözümü gibi küresel meseleleri çözme konusunda da aktif olduğuna dikkati çekti.

Türkiye-Kazakistan ilişkileri

Saparbekuly, ekonomik açıdan hükümetin, ülkenin yatırım ortamını iyileştirerek Kazakistan'ı bölgedeki bir numaralı yatırım merkezi haline getirdiğini belirterek, bu kapsamda Türkiye ile ilişkilere de büyük önem atfedildiğini vurguladı.

Kazak Büyükelçi, "Bağımsızlığımızı kazandığımızdan beri Kazakistan olarak kalkınma projelerinden eğitime, siyasi ilişkilerden kültürel iş birliğine tüm alanlarda kardeş Türkiye'nin desteklerini görmekteyiz. Biz de her zaman Türkiye'nin yanında bulunmaya devam ettik ve edeceğiz." ifadelerini kullandı.

Stratejik ortaklık düzeyinde gelişen Kazak-Türk iş birliğinin diğer ülkeler için örnek teşkil edebilecek mahiyette olduğuna işaret eden Saparbekuly, 2019'da iki ülke arasında Stratejik Ortaklığın tesis edilmesinin 10. yılı olduğunu da anımsattı.

Ekonomik ilişkiler

Saparbekuly, Türkiye ve Kazakistan arasında Mayıs 2012'de Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyi (YDSK) kurulduğuna dikkat çekerek, bu mekanizmayla iki ülke arasındaki stratejik ilişkilerin, kurumsal bir çerçeveye oturtulduğunu belirtti.

YDSK'nin 3. Toplantısı'nın 13 Eylül 2018'de dönemin Cumhurbaşkanı Nazarbayev'in Türkiye'ye yaptığı resmi ziyareti kapsamında gerçekleştiğini hatırlatan Saparbekuly, şunları kaydetti:

"Ziyaret esnasında Kazakistan ve Türkiye, toplam değeri 1,7 milyar dolar olan yatırım ve ticaret anlaşmalarına da imza atmıştır. Bu yüzden gelecek birkaç yılda Türk yatırımcıların, Kazakistan'da kimya sanayi, tarım, metalürji, makine endüstrisi, enerji, altyapı gibi yenilikçi alanlarda yeni yüksek teknoloji projeleri hayata geçireceği beklenmektedir."

"Ülkelerimiz arasındaki iş birliğinin sürdürüleceğine inancım tam"

Saparbekuly, Türkiye ile Kazakistan arasında 1992'de 30 milyon dolarla başlayan ikili ticaret hacminin 2 milyar doları aştığına vurgu yaparak, "Halbuki iki ülkenin potansiyeli, bu rakamın

ötesindedir. Nitekim her iki ülkenin liderleri, ticaret hacmini önce 5 milyara, sonra 10 milyar dolara çıkarma hedefini belirlemişlerdir." değerlendirmesinde bulundu.

Kazakistan'ın, 2002-2018 döneminde 590 milyon dolarlık yatırımla, Türkiye'nin toplam dış yatırımında yüzde 1,3'lük paya sahip olarak Türkiye'den en fazla yatırım çeken ülkeler listesinde 11. sırada yer aldığına işaret eden Saparbekuly, hali hazırda Kazakistan'da faaliyet gösteren Türk şirket sayısının 1900 olduğunu bildirdi.

Saparbekuly, Türkiye'nin bu sayıyla, Kazakistan'da yabancı şirket sayısı göstergesinde ikinci sıraya yerleştiğini kaydetti. Kazak Büyükelçi, ülkesindeki Türk girişimcilerin özellikle gıda sektörü, ilaç-kimya sanayii, inşaat, otelcilik ve imalat alanlarında öne çıktığını belirtti.

Büyükelçi Saparbekuly, açıklamasını şöyle tamamladı:

"Seçimin resmi sonuçları 16 Haziran'dan önce ilan edilecek. Ardından, Kazakistan ile Türkiye arasındaki yakın ilişkilerin daha da geliştirilmesi konusunda aktif çalışmalar sürdürülecektir. Ülkemizin geleceğine ve ülkelerimiz arasındaki iş birliğinin sürdürüleceğine inancım tamdır."

<https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/kazakistan-nazarbayevden-sonra-yeni-cumhurbaskanini-seciyor/1484644>

Kaynak/Source: